

en tilskyndelse for alle de pågældende virksomheder til at nedbringe omkostningerne, idet sådanne omkostningsbesparelser kommer virksomhederne selv til gode.

Hvor indkøbspriserne er stærkt svingende, eller hvor transportomkostningerne fra produktionssted til forbruger er stærkt varierende, eller hvor der foreligger varedifferentiering, er det imidlertid ikke muligt at fastsætte maksimalpriser, og man har derfor for sådanne varer måttet fastsætte *maksimalavancer*. Ved fastsættelsen af sådanne avancer har man i videst muligt omfang benyttet sig af absolutte bruttoavancer, idet disse i modsætning til procentvise avancer og absolutte nettoavancer må antages at medføre en tilskyndelse for virksomhederne til at søge opnået omkostningsbesparelser. Endvidere har man i nogle tilfælde, hvor det f. eks. på grund af varernes meget stærkt differentierede karakter ikke har været muligt at anvende absolutte bruttoavancer, samtidig med fastsættelsen af procentvise avancer fastlagt en højstegrænse for avancernes absolutte beløb.

Det skal dog nævnes, at der indenfor byggeriet stadig regnes med procentvise avancer. Det er klart, at en sådan beregningsmåde kan indebære fare for, at de byggeudgifter, hvoraf disse avancesatser beregnes, ikke nedbringes i tilstrækkeligt omfang, ligesom beregningsmåden — i en periode med stigende byggeomkostninger — kan medføre, at de pågældende opnår en stigning i deres bruttoindtægter, som går udover, hvad der svarer til forøgelsen af deres omkostninger.

Hvor det for differentierede varer drejer sig om regulering af prisberegningen i fabriktionsleddet, må maksimalavanceordningerne oftest udformes som kalkulationsordninger, således at der foruden fastlæggelsen af avancen gives nærmere forskrifter for, hvorledes omkostningerne kan indregnes. For at tilskynde virksomhederne til omkostningsbesparelser har man i videst muligt omfang søgt at komme bort fra nettoavanceordninger og i stedet fastlagt bruttoavancer, så vidt muligt i form af absolutte bruttoavance-tillæg. En endnu stærkere tilskyndelse til billiggørelse af produktionen er søgt opnået ved i visse tilfælde at fastsætte absolutte forarbejdningsstillæg til dækning af såvel direkte arbejds løn som samtlige øvrige omkostninger og nettoavance.

Sluttelig finder man anledning til at gøre opmærksom på, at prismyndighederne ved regulering af priser efter § 11, stk. 4, hvor det som regel drejer sig om en enkelt eller et fåtal af virksomheder, har gennemført ordninger, der muliggør det for den eller de pågældende virksomheder at opnå en passende andel af eventuelle rationaliseringsgevinster.

Spørgsmål 32. På hvilke områder har priskontrolrådet i 1951 anvendt prislovens § 13, stk. 3?

I prislovens § 13, stk. 3, bestemmes, at priskontrolrådet i prisregulerende øjemed kan give nærmere forskrifter for varers sortering, emballering og prismærkning. Rådet kan endvidere i nævnte øjemed foreskrive, at en vares vægt, sammensætning og tidspunktet for dens fremstilling af producenten eller grossisten skal angives enten på selve varen eller på dens emballering; rådet kan foreskrive faktureringspligt samt påbyde, at der i detailbutikker skal være ophængt prislister for disse varer.

Disse bestemmelser har i 1951 været bragt i anvendelse overfor følgende varer:

Mærkningspligt, d. v. s. mærkning med åben udsalgspris til forbruger:

Tekstilvarer, kød- og flæskkonserves, frugtmos, -pulp, -saft og safterstatning samt marmelade, grøntkonserves, kunsthonning, fodtøj og isenkramvarer.

Skiltningspligt, d. v. s. skiltning med pris og eventuel varesort:

Håndstrikkegarn, kød, flæsk samt tilberedte kødvarer, fisk og fiskefars, frugt, grønsager og kartofler samt sydfrugter, frugtmos, -pulp, -saft og safterstatning samt marmelade, gulvfernerings- og gulvlakeringsmidler, hotelværelser, morgencomplet og pensionatspriser, fodtøj og møbler.

Deklarationspligt:

Angoragarn og varer fremstillet deraf, fars, medisterpølse, leverpostej og bayerske pølser, kunsthonning og krydderier i breve (vægtangivelse).

Spørgsmål 33: Hvorledes mener priskontrolrådet, at man kan gennemføre større offentlighed omkring prisfastsættelsen?

Større offentlighed omkring prisfastsættelsen vil efter priskontrolrådets skøn kunne gennemføres derved, at man i den af prisdirektoratet udgivne publikation „Meddelelser fra prisdirektoratet“ gør de af priskontrolrådet truffne afgørelser til genstand for